

Overwinning Javier Milei betekent dat kiezers geloven dat enorme bezuinigingen de Argentijnse economie kunnen genezen

Posted on 30 oktober 2025 by René ter Steege

Je land met een symbolische kettingzaag onderwerpen aan een ultraliberale schoktherapie, honderdduizenden mensen werkloos maken, meer burgers in armoede storten, je vulgair gedragen en je invloedrijke zus verwikkeld in een corruptieschandaal. Dan moet je verkiezingen wel verliezen, verwachtten media wereldwijd bij de 'midterms' in Argentinië. Maar de partij van de als 'extreem rechts' aangeduide president Javier Milei boekte zondag een ruime overwinning.

'Duiders' en opiniepeilers hadden een echec voorspeld. Hoe konden ze zo miskleunen? Een poging tot antwoord: de Argentijnen weten dat de oude politieke klasse, vooral de peronisten, hun land in een staat van semi-permanente crisis heeft gestort. Nieuwkomer Milei, wel omschreven als een anarcho-kapitalist, probeert een geheel nieuwe, maar voor velen ook pijnlijke aanpak die sinds zijn

aantreden in 2023 goede resultaten heeft opgeleverd. Zo bracht hij de inflatie terug van 200 naar 'slechts' 30 procent, zorgde hij voor het eerst in lange tijd voor een sluitende begroting en bescheiden economische groei.

Lompenbourgeoisie

Ook zijn poging tot afrekening met, volgens hem, peronistisch-linkse dogma's over de laatste militaire dictatuur slaat aan. Volgens Milei verheerlijkt de peronistische oud-president Cristina Kirchner, onder huisarrest na een veroordeling wegens corruptie, guerrillabewegingen als de Montoneros.

Burgers, met name jongeren, vinden kennelijk dat hij het voordeel van de twijfel verdient gedurende de twee jaar tot het einde van zijn eerste ambtstermijn. Dat zijn waarschijnlijk niet de mensen die onder Milei hun koopkracht zagen afnemen, afhankelijk zijn van de verlaagde sociale voorzieningen of door privatiseringen van staatsbedrijven hun zekerheid van een baan-voor-het-leven verloren.

Buitenlandse journalisten waren vooral bij de 'losers' te rade gegaan. Maar, miraculeus genoeg, ondanks alle economische rampspoed telt het land nog steeds een omvangrijke en tot 'lompenbourgeoisie' verworden middenklasse die in het klassenbewuste Argentinië Milei's electorale basis vormt.

Voldoende parlementaire steun

Bij de verkiezingen stond de helft van de zetels in het Huis van Afgevaardigden op het spel, en een derde van die van de Senaat. Milei's partij La Libertad Avanza (LLA) kreeg landelijk 40,6 procent van de stemmen, tegen 31,7 procent voor Fuerza Patria, van vooral peronisten en andere opposanten. Bij de verkiezingen voor het Huis ging Milei's partij van 37 naar 101 van de 257 diputados. In de Senaat had LLA zes zetels, Dat zijn er nu twintig, van de 72.

Opmerkelijk, want vorige maand hadden de peronisten Milei's partij nog overtuigend verslagen bij lokale verkiezingen in de provincie Buenos Aires, een peronistisch bolwerk. In de gelijknamige stad zijn ze traditioneel in de minderheid.

Na zondag heeft Milei nog geen meerderheden in beide kamers, maar wel voldoende steun om parlementaire obstakels te omzeilen bij zijn pogingen om 'Argentina weer grande' te maken, mag hij graag zeggen, Donald Trumps mantra

na-apend. Milei heeft overigens geen hoge dunk van het parlement, dat hij ooit omschreef als een 'rattennest'.

Van de ene crisis in de andere

Trump, die Milei beschouwt als een veelbelovende leerling, had hem kort voor de verkiezingen noodkredieten ter waarde van 40 miljard dollar beloofd. Voorwaarde was wel dat Milei de verkiezingen zou winnen. Heeft Trumps belofte, een openlijke manier van buitenlandse inmenging, veel Argentijnen overgehaald om op Milei te stemmen? Dat kan. Maar anderzijds zijn Argentijnse politici zo gewend om met succes hun hand op te houden bij instellingen als het IMF of de Amerikaanse Centrale Bank, dat Trumps geste neerkwam op meer van hetzelfde.

Die gulheid is niet geheel onbaatzuchtig, of mede bepaald door de ideologische affiniteit tussen de presidenten. Argentinië is het enige grote land in Latijns-Amerika dat niet door links wordt geregeerd, zoals Brazilië, Colombia, Venezuela, Chili en Mexico. Goede banden met Buenos Aires, ook omdat Argentinië rijk is aan grondstoffen, is in Washingtons belang op een continent waar China steeds nadrukkelijker aanwezig is.

Ondanks die decennialang aanhoudende giga-steun van financiële instellingen ziet Argentinië steeds weer kans om van de ene economische crisis in de andere te belanden. In 2018 bezorgde het IMF de toenmalige president Mauricio Macri, een bondgenoot van Milei, een lening van 50 miljard dollar. Veel goeds heeft het niet opgeleverd. De conclusie moet dan ook zijn dat Argentijnse leiders niet met geld kunnen omgaan, een gat in hun hand hebben, het gebruiken voor corrupte praktijken of investeren in kansloze projecten.

Ook in de weken voor Trumps gulle gave had de Amerikaanse Centrale Bank al bergen Argentijnse peso's – nog geen drol waard, dixit Milei – opgekocht om de immer kwakkelende nationale munt voor totale instorting te behoeden. Voor de zoveelste keer dreigde een recessie. Het is een zich eindeloos herhalende cyclus in het land dat zich desondanks superieur waant aan buurlanden waar de bevolking niet zo massaal afstamt van Europeanen.

Ook burgers die Milei een ordinair mannetje vinden, kunnen onder de indruk zijn van zijn wilskracht en van de vitaliteit van zijn goeddeels jonge, goed opgeleide aanhang. Het 'mag niet, kan niet' overheerste toen hij, als presidentskandidaat in

2023, precies uitstippelde wat hij van plan was. De peronistische vakbonden zouden het land platleggen, woedend dat 'hun' kandidaat Sergio Massa was verslagen, volgens voorspellingen. Dat gebeurde niet, kennelijk is de fut eruit. Wat een verschil met de massale stakingen die in de jaren tachtig president Raúl Alfonsín, het eerste staatshoofd na het herstel van de democratie, tot vervroegd aftreden dwongen.

Offers voor een stralende toekomst

Bizar, eigenlijk, een ruime meerderheid van kiezers die enorme bezuinigingen op onder meer de zorg en de pensioenen accepteert in de overtuiging dat dit het genezingsproces inluidt van een land dat ooit tot de welvarendste ter wereld behoorde. Ook Milei hamert steeds op dat verleden, dat hij wil terugbrengen. Een hersenschim? Misschien, maar de man heeft voldoende overtuigingskracht om verbazend veel Argentijnen mee te laten dromen over een stralende toekomst, en daar offers voor te brengen. Dat het, zoals zo vaak, in tranen kan eindigen, willen ze niet horen.

Wynia's Week *verschijnt 156 keer per jaar en wordt* ***volledig mogelijk gemaakt*** *door de donateurs. Doet u mee, ook straks in het nieuwe jaar?* ***Doneren kan zo*** *www.wyniasweek.nl/doneren/.* ***Hartelijk dank!*** *Donateurs kunnen ook reageren op recente artikelen, video's en podcasts en ter publicatie in Wynia's Week aanbieden. Stuur uw publicabele reacties aan reacties@wyniasweek.nl. Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden (en, alleen voor de redactie: telefoonnummer en adres). Niet korter dan 50 woorden, niet langer dan 150 woorden. Welkom!*